

PLANIFICAREA UNEI OPERAȚII ANTIBALISTICE ÎN CADRUL UNEI OPERAȚII DE FORȚE ÎNTRUNITE

PLANNING AN ANTIBALLISTIC OPERATION WITHIN THE JOINT FORCES OPERATION

Col.drd. Leopold Cerassel LUNGU*

Planificarea unei operații antibalistice în cadrul unei operații de forțe întrunite este foarte importantă pentru pregătirea forțelor de apărare antiaeriană și antibalistice în vederea combaterii și nimicirii rachetelor balistice și de croazieră inamice într-un mod eficient, și în raport cu efectul general dorit, pentru apărarea antibalistică a obiectivelor proprii.

Comandamentul operațional aerian va elabora planul operației antibalistice pentru a întrebuința forțele și mijloacele de apărare antibalistică disponibile, în deplină concordanță cu obiectivele operației întrunite stabilite de către comandantul grupării operaționale de forțe întrunite.

Planning an antiballistic operation within joint forces operation is very important in order to prepare anti-aircraft and anti-ballistic defense forces to combat and destroy enemy ballistic missiles in an efficient manner so that to the overall effect will be for missiles to defend their targets.

The Air Operational Command will develop the ballistic operation plan to use missile defense forces and means available, in accordance with the objectives established for the joint operation by the joint forces operational group commander.

Cuvinte-cheie: planificarea unei operații antibalistice; operație de forțe întrunite; planul apărării antibalistice.

Keywords: *planning an antiballistic operation; operations joint force; ballistic defense plan.*

Principalii factori de care depinde succesul unei operații antibalistice sunt timpul și precizia.

Valoarea timpului constă, în primul rând, în aprecierea care se acordă operației antibalistice, precum și duratei necesare pentru îndeplinirea misiunii primite. În al doilea rând, valoarea timpului se raportează la eficiența acțiunii, adică la rezultatul maxim obținut într-o durată stabilită.

Factorul timp este foarte important și pentru că reacția trebuie să fie oportună, pentru obținerea surprinderii, dar și pentru planificarea și desfășurarea unui răspuns într-un ritm susținut, la care adversarul nu poate face față. Reducerea timpului în cadrul ciclului de conducere este o condiție esențială de îndeplinit. În opinia mea, acest lucru se poate face prin măsuri specifice care vor viza următoarele direcții:

- prima direcție este reducerea eşalonării excesive a structurilor de comandă, control, comunicații și informații;

- a doua direcție este de reducere a timpului total (care se poate face prin utilizarea unor algoritmi simpli și eficienți, a unor programe asistate de luare a deciziei și, nu în ultimul rând, a unor documente de conducere și de informare simple și standardizate).

Factorul precizie este, de asemenea, foarte important pentru că înseamnă combaterea și nimicirea rachetelor balistice și de croazieră într-un mod eficient în raport cu efectul general dorit, pe care îl reprezintă apărarea antibalistică a obiectivelor proprii.

Precizarea clară a obiectivelor de apărare antibalistică de către comandantul grupării operaționale de forțe întrunite și realizarea prin intermediul reprezentanților componente aeriene a controlului centralizat și execuției descentralizate a misiunilor în spațiul aerian repartizat sunt condițiile esențiale în obținerea factorului precizie în cadrul secvenței antibalistică din cadrul unei operații întrunite.

Pentru a realiza concentrarea necesară îndeplinirii obiectivelor strategice în timpul cel mai scurt posibil, comandantul grupării operaționale de

*Universitatea Națională de Apărare „Carol I”
e-mail: leopoldlungu@yahoo.com

forțe întrunite va folosi forțele aflate la dispoziție în diferite structuri, în scopul executării operației întrunite planificate. În acest sens, Comandamentul operațional aerian va trebui să elaboreze un plan privind apărarea antibalistică pentru a întrebuința forțele și mijloacele de apărare antibalistică disponibile, în deplină concordanță cu obiectivele operației întrunite din teatrul de operații stabilite de către comandantul grupării operaționale de forțe întrunite. Pentru situația disponibilității unui număr suficient de forțe și mijloace specific antibalistice, în cadrul procesului de planificare a unei operații se poate planifica și o operație antibalistică, urmând aceleași principii și reguli ca într-un proces de planificare obișnuit/regulat.

Procesul de planificare al unei operații antibalistice poate cuprinde cinci etape:

- inițierea planificării;
- orientarea personalului implicat în planificare;
- elaborarea concepției operației antibalistice;
- elaborarea planului operației antibalistice;
- reanalizarea planului operației antibalistice.

Fiecare dintre aceste etape se finalizează printr-un produs specific. Deși prezentate într-o ordine secvențială, în anumite momente, unele dintre etape, în parte sau în totalitate, pot fi desfășurate simultan, iar produsul fiecărei etape trebuie să fie controlat și verificat și asumat pentru a se asigura coerența necesară.

Inițierea planificării

Planificarea operațională antibalistică poate fi inițiată fie ca răspuns la cerințele operației, fie din inițiativa comandantului, fie la schimbarea condițiilor operației.

Inițierea planificării operației antibalistice prin prisma componentei operaționale aeriene a grupării operaționale de forțe întrunite are la bază ordinul/directiva primită de la comandantul grupării operaționale de forțe întrunite pe baza analizei acțiunilor militare care au loc în zona de acțiune.

Scopul etapei de inițiere este de a stabili cerințele planificării, de a direcționa procesul de planificare și de a-i stabili limitele. Pentru a declanșa procesul planificării, comandantul desemnat (de regulă, comandantul componentei operaționale aeriene a grupării operaționale de forțe întrunite) trebuie să-și însușească misiunea și să stabilească problemele principale ale planificării.

Înainte de începerea unei planificări eficiente, comandantul desemnat (al componentei

operaționale aeriene) va determina exact ce anume are de îndeplinit, iar la primirea directive de planificare, trebuie să înțeleagă cu claritate atât intenția eșalonului superior, cât și statutul final al operației antibalistice.

În mod normal, procesul de planificare începe odată cu primirea directivei/ordinului de inițiere a operației antibalistice (conform documentelor de planificare, cum ar fi *Ghidul de planificare a operației întrunite*) și acest proces trebuie să includă:

- situația;
- obiectivele generale;
- misiunile și sarcinile complementare, constrângeri și rețineri;
- concepția de ducere a operațiilor de către eșalonul superior;
- estimările privind forțele necesare;
- estimarea costurilor;
- analiza comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene) privind eficiența misiunii – obiectivele care trebuie să fie apărare antibalistică, etape și faze, scop final, factorii de influență, forțele stabilite, criteriile pentru succes;
- considerațiile strategice, politice și economice;
- centrele de greutate ale adversarului aerian;
- efortul aerian principal;
- aranjamentele provizorii de comandă și de control;
- limitele teatrului de operații;
- momentele (data/ora) cheie;
- regulile de angajare;
- analiza riscurilor;
- responsabilitățile de planificare;
- cerințele de securitate a planificării;
- programul activităților de planificare;
- aranjamentele de coordonare și administrative;
- alte recomandări necesare.

Astfel, comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) primește de la comandantul grupării operaționale de forțe întrunite Ghidul de planificare a operației întrunite și directiva/ordinul de inițiere a operației antibalistice, documente pe baza cărora se declanșează procesul de planificare a operației antibalistice.

Orientarea sub forma unei directive de inițiere trebuie să asigure suficiente informații pentru inițierea planificării unei operații antibalistice.

Totuși, în foarte multe situații, datorită împrejurărilor și a timpului scurt aflat la dispoziție,

precum și a insuficienței/lipsei de informații și pentru scurtarea timpului de reacție trebuie făcute unele estimări/interpretări.

Orientarea personalului implicat în planificare

Pe baza Ghidului de planificare a operației întrunite și a directivei/ordinului de inițiere a operației antibalistice transmise, precum și prin analiza misiunii, comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene), personal sau prin reprezentant, execută orientarea personalului implicat nemijlocit în procesul de planificare a unei operații antibalistice.

Prin intermediul acestei etape sunt stabilite misiunile directe și cele implicite, pe baza cărora comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) poate direcționa personalul din subordine în elaborarea concepției operației antibalistice. Rezultatul fazei de orientare a personalului îl reprezintă „orientarea pentru planificare” un document formal care poate servi ca directivă de planificare pentru comenzile entităților de luptă, de sprijin, de asigurare și logistice subordonate. Documentul emis în acest sens va crea posibilitatea comandanților structurilor subordonate să-și înceapă propriile pregătiri preliminare, care vor fi necesare în etapa de elaborare a concepției.

Elementele cheie, componente ale acestui document, sunt:

- intenția comandantului grupării operaționale de forțe întrunite;
- estimarea comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene, care trebuie să cuprindă statutul final dorit);
- misiunea.

Comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) trebuie să stabilească cu claritate sarcinile care trebuie îndeplinite și direcția de urmat în continuarea procesului de estimare.

În funcție de solicitarea comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene), orientarea pentru planificare poate fi făcută sub formă de document scris sau poate fi prezentată oral în cadrul ședinței de planificare.

Etapizarea procesului de orientare a personalului implicat în planificarea operației antibalistice va cuprinde:

- datele inițiale:
 - directiva de acțiune a eșalonului superior, incluzând statutul final dorit;
 - misiunea;

- obiectivele strategice;
- intenția comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene).
- analiza misiunii.

De altfel, analiza misiunii reprezintă un proces de extragere deducere și comparare de date, din directiva/ordinul operativ primit, precum și a sarcinilor care trebuie executate în scopul îndeplinirii misiunii. Această analiză are două obiective: determinarea naturii problemei și confirmarea rezultatelor care urmează a fi atinse². Responsabilitatea conducerii procesului de analiză revine comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene), iar de realizarea lui se ocupă personalul responsabil care a fost desemnat în acest sens.

În același sens, pe timpul analizei misiunii, următoarele aspecte trebuie luate în considerare:

- situația de ansamblu;
- intenția eșalonului superior;
- limitele operației antibalistice (restricții, obligații, condiții inițiale pentru obținerea succesului);
- estimări;
- punctele tari și punctele slabe;
- centrele de greutate;
- obiectivele (rezultatul dorit al operației antibalistice);
- sarcinile;
- statutul final dorit;
- criteriile de apreciere a succesului.
- evaluarea situației (cadrul general, intenția și posibilitățile adversarului aerian);
- revederea estimărilor eșalonului superior și adăugarea estimărilor suplimentare;
- determinarea centrelor de greutate (ale adversarului și ale forțelor proprii), a punctelor decisive, precum și a obiectivelor strategice și operative ale adversarului și ale forțelor proprii;
- formularea misiunii (trebuie să fie clară și concisă, cu referire strictă misiune și să ofere toate informațiile necesare îndeplinirii acesteia).

Din acest punct de vedere, etapa orientării are ca parte principală analiza misiunii, aceasta având un rol deosebit de important atât la stabilirea misiunilor ulterioare, cât și la aprecierea situației aeriene din punct de vedere operativ-strategic.

Declanșarea procesului de planificare impune înțelegerea corectă, de către statul major, a ideilor de bază ale comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene) privind concepția operației antibalistice. În urma analizei misiunii trebuie să fie însușite sarcinile explicite și implicite, scopul operației antibalistice și constrângerile, iar pe baza acestora, să fie stabilite obiectivele operației antibalistice. Pe timpul analizei misiunii este necesar a se identifica și delimita, în timp și spațiu, responsabilitățile pentru îndeplinirea misiunilor primite.

Obiectivele operației antibalistice trebuie să fie clar definite pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor operației întrunite planificate de către comandantul grupării operaționale de forțe întrunite. Obiectivele sunt, de regulă, cuprinse în Ghidul de planificare inițială al comandantului grupării operaționale de forțe întrunite, precum și în intenția acestuia stabilită pentru planul operației întrunite.

Analiza inițială a misiunii de apărare antibalistică, realizată la nivelul Comandamentului componentei operaționale aeriene, va identifica obiectivele specifice și va evidenția modul cum acestea sunt legate de planul de operație al comandantului grupării operaționale de forțe întrunite. Ulterior, ele sunt detaliate de către structura de planificare din cadrul statului major al Comandamentului componentei operaționale aeriene.

În urma interpretării corecte a misiunii se trece la evaluarea situației pe timpul căreia se definesc condițiile geografice, militare și politice care pot afecta misiunea, se reevaluează potențialul forțelor proprii și cel probabil al adversarului, determinându-se punctele tari și vulnerabile ale ambelor părți.

Încă din faza inițială a declanșării procesului de planificare se realizează o estimare a forțelor necesare care se definitivează pe timpul planificării operației antibalistice.

Estimarea inițială asigură disponibilizarea oportună a forțelor și mijloacelor de apărare antibalistică, precum și realizarea unor redислоări de forțe și mijloace, acolo unde este cazul. Analiza comună a misiunii, în cadrul ședinței comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene), va cuprinde prezentarea tuturor aspectelor importante ale misiunii însușite, prezentarea concepției eșalonului superior sau a intenției comandantului și finalizarea Ghidului comandantului desemnat (al

componentei operaționale aeriene), pe baza căruia se declanșează procesul de planificare a operației antibalistice.

Elaborarea concepției operației antibalistice¹

Elaborarea concepției operației antibalistice începe cu revederea indicațiilor comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene) privind orientarea personalului din statul său major, care furnizează direcțiile necesare întocmirii estimărilor, în scopul determinării cursurilor acțiunilor.

Un curs al acțiunii reprezintă o posibilă opțiune, la dispoziția comandantului, în scopul îndeplinirii misiunii și este formulat inițial în termeni generali, fiind detaliat pe parcursul analizei.

Suplimentar, cursul acțiunii asigură cadrul general al analizei situației care trebuie să ia în considerare toți factorii determinanți și toate estimările, în scopul determinării viabilității diferitelor opțiuni.

Rezultatul final al acestei etape a planificării îl reprezintă concepția operației antibalistice, bazată pe un singur curs al acțiunii, ales de către comandantul componentei desemnat (al operaționale aeriene).

Elaborarea concepției operației antibalistice este rezultatul unei analize logice și amănunțite a situației și a comparării numeroaselor cursuri de acțiune viabile.

În scopul întocmirii unui plan de operații de un înalt nivel calitativ și cu o durată de valabilitate cât mai mare, statul major al componentei operaționale aeriene împreună cu statul major al grupării operaționale de forțe întrunite, precum și cu ofițerii de legătură ai celor trei componente (terestre, aeriene și navale), trebuie să parcurgă un proces de estimare deosebit de amănunțit a specificului aerian-balistice al teatrului de operații. De aceea, procesul de estimare reprezintă punctul central în formularea sau actualizarea planurilor operației antibalistice în cadrul acțiunilor atât independente, cât și întrunite, din cadrul operației de apărare întrunite.

Atât timp cât spațiul aerian reprezintă mediul cel mai favorabil de atac al centrelor de greutate ale adversarului în cadrul operației militare întrunite, estimarea din punct de vedere aerian este strâns legată de lista țintelor de nivel operativ.

De aceea, procesul de estimare trebuie desfășurat mult mai atent și detaliat, la un standard ridicat, astfel încât executanții să primească informațiile cu multă acuratețe și în timp cât mai scurt.

Acest fapt implică totodată faptul că odată ce a fost definitivată directiva operativă, Comandamentul grupării operaționale de forțe întrunite trebuie să desfășoare un proces de estimare amănunțit, în scopul realizării directivelor de acțiune pentru comandantii componentelor sale (terestră, aeriană și navală).

Circumstanțele optime pentru realizarea unui proces complet de estimare se realizează numai în condițiile existenței unei echipe complete de specialiști în planificarea operațiilor și a obținerii la timp și în detaliu a informațiilor atât despre situația existentă, cât și despre evoluția acesteia.

Pe timpul acestei etape de estimare a procesului de planificare sunt parcurși următorii pași:

- analiza situației;
- analiza cursurilor acțiunilor adversarului aerian;
- analiza cursurilor acțiunilor forțelor proprii de apărare antibalistică;
- analiza comparativă;
- stabilirea obiectivelor operației antibalistice în cadrul operației întrunite;
- stabilirea cursurilor acțiunilor forțelor proprii de apărare antibalistică, derivate din obiectivele operației întrunite;
- elementul timp;
- compararea cursurilor acțiunilor (diagrama acțiunilor) aeriene;
- influența cursurilor acțiunilor inamicului asupra cursurilor acțiunilor forțelor proprii de apărare antibalistică;
- selectarea cursului optim de acțiune.

Analiza situației

a. Analiza din punct de vedere geostrategic³

Analiza din punct de vedere geostrategic trebuie să ia în considerare următorii factori:

- cauzele politico-diplomatice pe termen scurt și lung ale conflictului; factorii care pot influența conflictul (voința națională; resursele economice; limitările politice, etnice, religioase și morale; interesele naționale; normele de drept internațional incluzând normele de drept internațional aplicabile în conflictele armate);
- pozițiile adoptate de către diversele organisme și organizații internaționale (direct, indirect sau potențial implicate);
- zona de desfășurare a conflictului/operației

(elementele de geografie militară, topografie, hidrografie, climă și condiții meteorologice);

- transporturile, din perspectiva tuturor mediilor, și telecomunicațiile.

b. Analiza cursurilor de acțiune ale adversarului aerian

Analiza adversarului aerian trebuie să ia în considerare situația acestuia incluzând posibilitățile și vulnerabilitățile acestuia, pe baza unei estimări succinte a structurii de informații.

Analiza trebuie să examineze:

- intențiile și obiectivele politice și militare ale adversarului aerian;
- cursurile de acțiune militare posibile a fi executate de către adversarul aerian;
- avantajele și restricționările operaționale;
- posibilitatea sprijinului extern;
- caracteristicile militare (dispunerea forțelor proprii; amenajările genistice; logistica; factorii timp și spațiu; eficacitatea acțiunilor incluzând experiența în ducerea acțiunilor întrunite și combinate).

c. Listele cu țintele balistice

Pe parcursul efectuării analizei este utilă existența listelor de ținte balistice (structurile adverse de lansare a rachetelor balistice), derivată din planurile executate anterior operației antibalistice.

Structura de planificare trebuie să revadă cu atenție valabilitatea acestor liste în conformitate cu centrele de greutate stabilite și să determine oportunitatea lovirii acestora de către aviația de luptă sau de către elementele de luptă ale celorlalte componente ale grupării operaționale de forțe întrunite.

Alegerea țintelor balistice reprezintă un proces combinat al structurilor de informații și operații, prin care comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) își concentrează și repartizează resursele la dispoziție sau efortul ofensiv, în scopul îndeplinirii obiectivelor acțiunilor aeriene.

Aceasta necesită informații precise asupra potențialelor ținte balistice adverse, asupra posibilității de a obține efectele dorite asupra acestora și stabilirea modalităților de a monitoriza efectele asupra lor.⁶

Resursa de aviație pentru lovirea structurilor de rachete balistice adverse, de cele mai multe ori, nu este suficientă pentru lovirea tuturor obiectivelor solicitate rezultând necesitatea stabilirii de către

comandantul grupării operaționale de forțe întrunite a priorităților de acțiune și a repartizării resursei de aviație pe obiective.

Gradul de urgență impus de situația operativă sau tactică poate necesita folosirea tuturor resurselor de luptă disponibile, în scopul evitării neutralizării sau pierderii unor elemente de dispozitiv proprii vitale.

Comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) este cel care trebuie să stabilească prioritățile esențiale care să permită obținerea superiorității aeriene favorabile sau cucerirea supremației aeriene (locale sau generale) și să răspundă la cererile de alocare a resursei de aviație celorlalte componente ale grupării operaționale întrunite.

De asemenea, este esențial ca repartizarea resursei de aviație pentru lovirea structurilor de rachete balistice adverse să fie făcută în conformitate cu prioritățile și distribuția stabilite la nivelul componentei operaționale aeriene, de către comandantul grupării operaționale de forțe întrunite.

d. Situația forțelor proprii

Analiza situației forțelor proprii trebuie să urmeze același algoritm ca și cel urmat la analiza adversarului.

Estimările situației forțelor proprii de apărare antibalistică trebuie să fie puse la dispoziția structurii de planificare a componentei operaționale aeriene de către ofițerii însărcinați cu întocmirea lor.

Aceștia trebuie să întocmească și să prezinte comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene) estimări în ceea ce privește tehnica, personalul, logistica, comanda, controlul, comunicațiile, gradul de supraviețuire etc., ale structurilor de apărare antibalistică.

e. Analiza restricțiilor

Analiza restricțiilor trebuie să se refere la acele limitări în utilizarea forței, care sunt impuse sau sunt necesare pentru a sprijini alte cerințe operative și tactice incluzând eforturile logistice și de informații.

f. Concluziile

Concluziile rezultate din analiza celor cinci parametrii anteriori dau estimarea puterii de apărare antibalistică, precum și posibilitățile adversarului aerian, care pot afecta îndeplinirea misiunii de apărare antibalistică a grupării operaționale de forțe întrunite.

Analiza cursurilor acțiunilor de lansare a rachetelor balistice și de croazieră adverse⁷

Prin această parte a procesului de estimare se determină efectul posibilelor cursuri ale acțiunilor adversarului de a utiliza rachetele balistice și de croazieră asupra fiecărui curs al acțiunilor forțelor proprii.

Analiza trebuie efectuată pe etape, pe zone geografice și în funcție de cursul evenimentelor, trebuie să se ia în considerație acțiunile potențiale ale subordonaților cu două eșaloane mai jos. În cadrul analizei cursurilor de acțiune ale adversarului de a utiliza rachetele balistice și de croazieră trebuie avută în vedere acțiunea forțelor proprii, reacția și contrareacția inamicului, concluzionându-se de către comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) posibilitatea de urmare și oportunitatea fiecărui curs de acțiune adoptat. În același sens, analiza va determina cerințele suplimentare, modificările necesare, avantajele și dezavantajele fiecărui curs al acțiunilor de luptă. Specific estimării făcute la nivelul componentei operaționale aeriene a grupării operaționale de forțe întrunite, trebuie determinat potențialul în resursă de aviație și modul probabil de acțiune al adversarului.

Structura de informații, principalul furnizor de date și informații interpretate va oferi structurilor implicate în planificarea operației antibalistice, din cadrul operației întrunite, o analiză riguroasă a cursului probabil al acțiunilor adversarului aerian beneficiind și de aplicațiile informatice.

Datele și informațiile furnizate de această structură de informații se vor referi, în principal, la prognozarea numărului inițial de rachete balistice și de croazieră adverse, pierderile probabile care se vor înregistra în cadrul forțelor proprii, posibilitățile în intensitatea de acțiune, disponibilitățile tehnice, perioadele de acțiune în cadrul operației etc.

În funcție de obiectivele și scopurile probabile pe care adversarul aerian dorește să le atingă și în funcție de concentrarea efortului acestuia, vor fi apreciate direcțiile probabile de acțiune cu rachetele balistice și de croazieră, precum și forțele de apărare antibalistică care vor putea acționa pe direcțiile respective. De asemenea vor fi apreciate modalitățile probabile de acțiune ale adversarului aerian cu rachete balistice și de croazieră pe timpi de acțiune, pe direcții și pe înălțimi.

Analiza scopurilor și obiectivelor probabile urmărite de către adversarul aerian va conduce către o apreciere a misiunilor pe care acesta le poate executa, precum și cantitatea de rachete balistice și de croazieră pe care o va utiliza.

Avându-se la dispoziție informațiile despre potențialul de luptă al structurilor de lansare a rachetelor balistice și de croazieră se vor putea efectua calculele necesare și se vor pune la dispoziția comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene) mai multe variante probabile de utilizare de către adversarul aerian a lansărilor de rachete balistice și de croazieră, în scopul stabilirii cursului cel mai probabil al acțiunilor de luptă adverse.

Analiza cursurilor acțiunilor forțelor proprii de apărare antibalistică

Întocmirea cursurilor acțiunilor forțelor proprii de apărare antibalistică derivă din analiza anterioară și determină modul de îndeplinire a misiunii.

Analiza trebuie să se refere la toate cursurile de acțiune posibile pentru îndeplinirea misiunii⁸. În mod normal, fiecare curs al acțiunii constituie un concept al operației antibalistice care trebuie să evidențieze toate sarcinile operaționale majore ce trebuie îndeplinite, concepția de întrebuintă a forțelor de apărare antibalistică necesare, resursa logistică alocată, estimarea timpului necesar îndeplinirii misiunii și concepția de menținere a rezervei de forțe și mijloace de apărare antibalistică.

În scopul întocmirii corecte a cursurilor de acțiune de apărare antibalistică, se execută și testarea viabilității individuale a fiecărui curs de acțiune.

Analiza comparativă

Analiza comparativă a forțelor proprii de apărare antibalistică, a forțelor adverse de lansare a rachetelor balistice și de croazieră, și eventual a forțelor aliate de apărare antibalistică, care este efectuată de către structura de planificare, utilizează următorii factori relevanți⁹:

- capacitatea militară;
- raioanele adversarului de lansare a rachetelor balistice și de croazieră;
- razele de acțiune ale rachetelor balistice și de croazieră adverse;
- dislocarea forțelor proprii de apărare antibalistice;
- elementele sistemului de comandă, control, comunicații și informații (C3I);

- moralul și nivelul de pregătire al forțelor proprii de apărare antibalistice;
- gradul de securitate al forțelor proprii.

Fiecare factor neconcordanț identificat în urma analizei comparative trebuie detaliat, în scopul descoperirii implicațiilor acestuia asupra îndeplinirii misiunii și corectat în funcție de caz fie prin adăugarea de noi sarcini necesare înlăturării efectelor acestuia, fie prin trecerea acestuia pe lista restricțiilor.

Ca urmare, se poate determina un raport de forțe care exprimă avantajele, respectiv dezavantajele cursurilor acțiunilor de apărare antibalistice.

Existența unor pachete de programe software specializate în determinarea, analizarea și compararea raportului de forțe este de un real folos în îndeplinirea acestei etape. În acest sens, structura de operații poate analiza, iar comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) va decide în cunoștință de cauză întrebuintărea forțelor de apărare antibalistică.

În același context, datele de intrare care vor fi introduse se vor referi la forțele balistice ale adversarului, precum și la cele forțele proprii de apărare antibalistică. Prin urmare, în ceea ce privește stabilirea cantitativă a rachetelor balistice și de croazieră avute la dispoziție de către adversar, vor fi selectate tipurile și numărul probabil deținut al acestora. În raport cu tehnica disponibilă, vor fi stabiliți automat și coeficienții calitativi ai structurilor de rachete antibalistice proprii disponibile, care vor participa la operația de apărare antibalistică a grupării operaționale de forțe întrunite.

Potrivit cu tipul rachetelor antiaeriene și antibalistice proprii vor fi selectate valorile coeficienților specifici, care vor determina, în final, raportul de forțe specific (care va ține seama atât de elementele cantitative, dar și de cele calitative).

Obiectivele operației de apărare antibalistică în cadrul operației întrunite

Obiectivele operației de apărare antibalistică trebuie determinate prin atribuirea pentru fiecare scop identificat, a unei acțiuni aeriene distincte¹⁰. În virtutea caracteristicilor unice pe care le posedă, componenta operațională aeriană reprezintă elementul cu cel mai mare potențial de acțiune în cadrul operației întrunite.

Acest potențial se manifestă, în special, în cadrul:

- acțiunilor aer-sol îndreptate în scopul combaterii și nimicirii capacităților și capabilităților de lansare a rachetelor balistice ale adversarului;
- acțiunilor sol-aer, care implică utilizarea forțelor de apărare antibalistică, în scopul combaterii și nimicirii rachetelor balistice adverse.

Cursurile acțiunilor forțelor de apărare antibalistică

Scopurile acțiunilor de apărare antibalistică, în cadrul operației întrunite vor determina acțiunile care trebuie executate, iar structura de planificare desemnată trebuie să examineze pentru început numărul maxim de rachete balistice și de croazieră lansate de către adversar, pentru care, în funcție de posibilități, trebuie să găsească alternativele de utilizare optimă a forțelor de apărare antibalistică¹¹.

Îndeplinirea cu succes a misiunilor de apărare antibalistică va putea influența limitarea numărului de rachete balistice și de croazieră care vor fi lansate de către adversar sau renunțarea la lansările de rachete balistice și de croazieră. De aceea repartizarea forțelor de apărare antibalistică destinate pentru a executa astfel de misiuni reprezintă un factor de planificare eficientă al structurii de planificare, din cadrul componentei operaționale aeriene, pentru stabilirea cursurilor acțiunilor de apărare antibalistică.

Elementul timp

Încadrarea în timp a acțiunilor de luptă desfășurate de către componenta operațională aeriană a grupării operaționale de forțe întrunite reprezintă un element important al repartiției forțelor de apărare antibalistică.

Structura de planificare a componentei operaționale aeriene, în scopul eliminării inadvertențelor sau a situațiilor conflictuale care pot apărea în relația cu celelalte componente, trebuie să fie în măsură să îndeplinească în același timp toate obiectivele operației antibalistice, precum și să poată încadra optim repartiția secvențială a acțiunilor de apărare antibalistică în etapizarea generală a operației întrunite.

Compararea cursurilor de acțiune de apărare antibalistică – diagrama acțiunilor de apărare antibalistică

În acest punct al planificării acțiunilor grupării operaționale întrunite, structura de planificare a

componentei operaționale aeriene poate sintetiza elementele principale ale fiecărui curs al acțiunii, în sensul determinării a ceea ce trebuie făcut și a termenului de executare, cu ajutorul unei diagrame ale acțiunilor de apărare antibalistică.

Astfel, se pot compara într-o formă mai simplă și mai sugestivă, diferitele obiective ale cursurilor de acțiune de apărare antibalistică propuse. Valoarea acestei diagrame este dată de faptul că repartiția rachetelor balistice și de croazieră adverse pe misiuni de luptă, în funcție de timpul de desfășurare al operației antibalistice, este evidentă.

Pentru a determina forțele de apărare antibalistică disponibile, în funcție de acțiunile cu rachete balistice și de croazieră ale adversarului, este evidentă necesitatea întocmirii unei astfel de diagrame a acțiunilor aeriene ale adversarului, în conformitate cu cursul posibil al acțiunilor acestuia. Având stabilit un element de bază în aprecierea forțelor de apărare antibalistică disponibile, poate fi făcută repartiția pe misiuni, în funcție de scopurile propuse și de momentele în timp la care aceste scopuri se schimbă.

Pentru determinarea cursului optim al acțiunilor de apărare antibalistică trebuie stabilit cursul probabil/cursurile probabile ale acțiunilor cu rachete balistice și de croazieră ale adversarului aerian din perspectiva cea mai dezavantajantă pentru acțiunile forțelor proprii de apărare antibalistică.

În scopul validării ulterioare, fiecare curs al acțiunii de luptă trebuie să fie testat în comparație cu cursul acțiunii adversarului aerian, pentru determinarea avantajelor și dezavantajelor.

Influența cursurilor acțiunilor de acțiune ale adversarului cu rachete balistice și de croazieră asupra cursurilor de acțiune de apărare antibalistică ale forțelor proprii

În această fază a procesului de planificare trebuie analizată influența a unuia sau a mai multor cursuri de acțiune cu rachete balistice și de croazieră ale adversarului asupra cursului acțiunilor de apărare antibalistică ale forțelor proprii.

Utilizarea modelelor matematice sau a simulărilor computerizate poate reduce gradul de nesiguranță și vor face această analiză comparativă mai ușor de realizat.

Scopul acestei analize este acela de a furniza cele mai bune informații, pe baza cărora se vor dezvolta apoi raționamentele de ordin militar.

Analiza va determina, de asemenea, acea misiune care poate fi îndeplinită în condiții optime, oferind structurii de planificare, din cadrul componentei operaționale aeriene a grupării operaționale de forțe întrunite toate elementele necesare pentru ca, împreună cu statul major al grupării operaționale de forțe întrunite, să se revizuiască directiva de acțiune, etapizarea sau repartitia forțelor de apărare antibalistică. Un element esențial în aprecierea eficacității unui curs al acțiunii propus este efectul acțiunilor adversarului cu rachete balistice și de croazieră asupra forțelor proprii.

Selectarea cursului optim

Luând în considerare toți factorii, în urma unei analize atente și riguroase, cursul optim selectat trebuie să răspundă pozitiv următoarelor întrebări:

- Este motivat, logic, clar și precis ?
- Au fost luați în considerare, la întocmirea lui, numai factorii relevanți ?
- Își va atinge scopul ?
- Este ultima variantă sau trebuie actualizat ?

Cursurile de acțiune, împreună cu toți factorii relevanți, sunt prezentate comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene) la briefingul de luare a deciziei, unde acesta va selecta sau va modifica acel curs al acțiunii care urmează a fi adoptat.

Pe timpul ședinței de luare a deciziei, comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene) trebuie să i se furnizeze toate informațiile necesare luării corecte a deciziei, și acesta poate utiliza această ocazie pentru a cere detalii oricărui subordonat angajat în procesul planificării.

Comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) poate stabili analizarea unor cursuri suplimentare de acțiune sau luarea în considerație, combinarea și eventual încorporarea anumitor aspecte ale altor cursuri de acțiune, în cursul adoptat al acțiunii¹².

Cursul selectat de acțiune¹³ va fi dezvoltat în cadrul concepției operației antibalistice care trebuie formulată cu atenție în sensul de a nu fi prea restrictivă și a deveni inflexibilă, dar care trebuie să conțină suficiente detalii pentru a exprima punctul de vedere al comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene) și de a arăta cu claritate și în totalitate subordonaților, intenția comandantului.

Cursul optim selectat trebuie prezentat de către comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) într-o formă adecvată, ușor de înțeles, la comandantul grupării operaționale de forțe întrunite, care urmează să îl aprobe, către comandanții celorlalte componente care sunt sprijinite sau vor sprijini ducerea operației antibalistice, precum și către subordonații care trebuie să-l pună în aplicare. Odată aprobat cursul de acțiune stabilit va reprezenta baza realizării concepției operației antibalistice în cadrul operației întrunite.

În general, concepția operației antibalistice va trebui să țină cont de următoarele:

- să exprime raționamentul și metodologia adoptată de către comandantul desemnat (al componentei aeriene), în scopul atingerii obiectivelor propuse;
- să prezinte eșalonului superior modul de îndeplinire a misiunii primite;
- să informeze statul major și subordonații asupra scopului și naturii sarcinilor care trebuie duse la îndeplinire, în vederea întocmirii planului operației antibalistice;
- să stabilească cu claritate forțele și mijloacele necesare îndeplinirii misiunii.

Concepția operației antibalistice este prezentată, pentru aprobare, comandantului grupării operaționale de forțe întrunite, iar după aprobarea acesteia va deveni baza întocmirii planului operației antibalistice.

Elaborarea planului operației antibalistice

Produsul final al procesului de planificare îl reprezintă planul operației antibalistice. Pe timpul acestei faze a procesului de planificare sunt parcurși următorii pași:

1. elaborarea/coordonarea planului operației antibalistice;
2. distribuirea planului operației antibalistice.

Elaborarea/coordonarea planului operației antibalistice

Elaborarea planului operației antibalistice se bazează pe concepția aprobată de către comandantul grupării operaționale de forțe întrunite.

În situația apariției, pe timpul elaborării planului, a unor schimbări majore în concepție, structura de planificare trebuie să revină la o etapă premergătoare a procesului de planificare. În același

timp, gradul de detaliere al planului operației antibalistice va fi determinat de prioritatea acestuia și de resursele disponibile. În situația în care timpul avut la dispoziție sau evenimentele presează asupra procesului de planificare, concepția poate fi transformată direct în directivă de acțiune.

Grupa de planificare a componentei operaționale aeriene, împreună cu elementele de legătură de la celelalte comandamente operaționale, dezvoltă și pun în valoare concepția aprobată a operației antibalistice, în scopul creării planului operației (OPLAN – Operation Plan) antibalistice.

OPLAN-ul antibalistic este documentul de conducere și mijlocul prin care comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) comunică concepția sa forțelor de apărare antibalistică asupra cărora exercită comanda și controlul.

Cerințele planului operației antibalistice trebuie să cuprindă următoarele elemente:

- să combată amenințările balistice din partea unui adversar curent sau potențial;
- să identifice și să ierarhizeze zonele, obiectivele și forțele proprii care necesită a fi apărate antibalistic;
- să integreze forțele de apărare antibalistică în efortul general întreprins pentru îndeplinirea obiectivelor comandantului grupării operaționale de forțe întrunite, folosind procedurile de alocare, stabilire a țintelor, de exercitarea a comenzii și a controlului forțelor și mijloacelor de apărare antibalistică disponibile;
- să identifice obiectivele și țintele care trebuie lovite, stabilind ordinea în care trebuie să fie atacate sau nimicite, rezultatele dorite și mărimea efortului necesar pentru a obține rezultatul dorit în sprijinul obiectivelor comandantului grupării operaționale de forțe întrunite;
- să indice etapizarea operației antibalistice în conformitate cu cea a planului de operație al grupării operaționale de forțe întrunite;
- să indice mijloacele de evaluare a operației antibalistice, pentru a măsura progresul înregistrat în îndeplinirea obiectivelor operației grupării operaționale de forțe întrunite;
- să facă o evaluare detaliată a capacității de susținere a planului operației antibalistice,

să descrie cu claritate orice schimbare cu privire la sprijinul logistic efectuat prin acorduri sau directive.

În cadrul procesului de elaborare a documentelor de conducere, planul operației OPLAN – Operation Plan) antibalistice este transpus în ordinul de operații (Operation Order – OPORD) antibalistic și în planul principal de atac (MAP – Master Attack Plan) antibalistic, care constituie baza elaborării ordinului de misiune (ATO – Air Tasking Order) antibalistică.

Astfel, activitățile care se desfășoară în această etapă a procesului de planificare cuprind:

- planificarea acțiunii forțelor de apărare antibalistică;
- planificarea asigurării acțiunilor și protecției forțelor de apărare antibalistică;
- planificarea logisticii forțelor de apărare antibalistică;
- identificarea nevoilor suplimentare (forțe, mijloace, resurse financiare);
- analiza posibilităților de realizare a dispozitivului operativ (planificarea manevrei de realizare a dispozitivului operativ);
- îmbunătățirea planului operației antibalistice (actualizarea forțelor, logisticii, asigurării și protecției forțelor proprii).

Un alt aspect important derulat pe timpul procesului de planificare îl reprezintă coordonarea activităților care este obținută printr-un proces continuu de analiză pe măsura elaborării planului operației antibalistice. Informațiile acumulate de către structura de planificare, pe timpul întregului proces de planificare, sunt utilizate la elaborarea planului operației antibalistice și puse la dispoziția structurilor statului major al componentei operaționale aeriene, care participă la elaborarea diferitelor documente de conducere și sunt implicate în procesul de planificare.

Conținutul concret al documentului cuprinde:

- Corpul Planului operației antibalistice:
 - dispozitivul și cursul probabil al acțiunilor adversarului – detaliat și corespunzător formei de acțiune și eșalonului la care se lucrează;
 - elementele din cursul de acțiune al eșalonului superior și cel al vecinilor, care interesează structurile de apărare antibalistică;
 - continuările probabile ale acțiunii de luptă;
 - misiunile forțelor de apărare antibalistică subordonate;

– elementele principale ale manevrei de forțe și mijloace și ale manevrei de foc, ale sistemului de lovire, asigurării și protecției forțelor proprii, ale sistemului de conducere și ale sistemului logistic, precum și anexele care reprezintă planurile structurilor, armelor și specialităților.

- *Anexele planului operației antibalistice:*
 - concepția operației antibalistice;
 - raportul structurii de informații;
 - raportul structurii sprijinului de foc;
 - raportul structurii de sprijin logistic;
 - manevra de forțe și mijloace, manevra de foc etc.

Aspectele trebuie relevate de planul operației antibalistice prin:

- stabilirea unei structuri de comandă și control specifice care să definească atât responsabilitățile generale de comandă și control pe ansamblul operației antibalistice, cât și responsabilitățile de comandă și control pentru fiecare etapă a operației antibalistice;

- asigurarea unui grad de control eficient, ca măsură a posibilităților comandantului și a statului său major de a se încadra în complexitatea efortului de coordonare al acțiunilor de luptă;

- implementarea unei arhitecturi informaționale care să satisfacă nevoile de informații ale componentei operaționale aeriene a grupării operaționale de forțe întrunite;

- planificarea acțiunilor forțelor și mijloacelor de apărare antibalistică, în scopul îndeplinirii obiectivelor operației antibalistice, și în special prin:

- asigurarea comunicațiilor aeriene, terestre și maritime către și în interiorul zonei de operații;
- câștigarea și menținerea unei superiorități aeriene/supremații aeriene (locale sau generale) favorabile în zona de responsabilitate.

- integrarea și funcționarea în cadrul operației antibalistice a sistemelor de comandă, control, comunicații și informații (C3I).

Distribuirea planului operației antibalistice

După aprobarea de către comandantul grupării operaționale de forțe întrunite, planul operației antibalistice va fi distribuit, prin grija statului major al componentei operaționale aeriene, la toate structurile de apărare antibalistică proprii, primite ca întărire, precum și la cele cu care cooperează.

Revederea planului operației antibalistice

Revederea planului operației antibalistice constă în analiza efectuată de către șefii de structuri, sub conducerea comandantului desemnat, din cadrul componentei aeriene operaționale, în scopul actualizării acestuia.

Planul operației antibalistice se actualizează ori de câte ori sunt schimbări esențiale în situația operativă a acțiunilor de luptă ale adversarului. Planul operației antibalistice poate fi îmbunătățit, completat sau revizuit, în funcție de elementele nou apărute, în strictă concordanță cu acțiunile celorlalte componente ale grupării operaționale de forțe întrunite, iar aplicarea acestuia se face numai la ordinul comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene).

Etapă de revizuire se realizează în două faze:

- revederea planului operației antibalistice;
- evaluarea planului operației antibalistice.

Revederea planului operației antibalistice

Revederea planului operației antibalistice comportă două aspecte, și anume:

- revederea pe parcursul evoluției situației aeriene;
- revederea periodică a planului operației antibalistice.

a. Revederea pe parcursul evoluției situației aeriene

Pe timpul ducerii operației antibalistice, planul trebuie revăzut continuu, iar acest lucru este esențial pentru a asigura satisfacerea cerințelor operaționale, în scopul îndeplinirii misiunii sau în vederea asigurării eficacității acestuia și pentru încorporarea, la timp, în planul operației antibalistice a planurilor armelor (specialităților militare) de sprijin.

Pe timpul ducerii operației antibalistice dinamica acțiunilor militare va duce la dese schimbări ale situației sau la emiterea de diverse ordine ale eșaloanelor superioare, care pot conduce la necesitatea revederii planului operației antibalistice. În acest caz, planul operației antibalistice existent trebuie revăzut, pentru a răspunde noii situații, în sensul determinării necesității întocmirii de noi planuri suplimentare sau aplicării schimbărilor operate la nivelul planului inițial al operației antibalistice.

Revederea planului operației antibalistice trebuie să se concentreze asupra noilor amenințări,

pe disponibilitatea forțelor de apărare antibalistică, eficacitatea planului de rezervă, necesitatea întocmirii unor planuri suplimentare pentru arme (specialităților militare) de sprijin etc.

Odată încheiată revederea planului operației antibalistice, comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) trebuie să prezinte noua situație, în special în scopul obținerii aprobării pentru orice schimbare majoră apărută în plan;

b. Revederea periodică a planului operației antibalistice

Planul operației antibalistice poate avea o perioadă limită de valabilitate, datorită schimbării circumstanțelor desfășurării acțiunilor de luptă pe baza cărora acesta a fost întocmit, ceea ce va necesita o revedere periodică.

Evaluarea planului operației antibalistice

Evaluarea planului operației antibalistice este o problemă deosebit de complexă și care, într-o situație reală, se va realiza prin unele metode științifice diferite (unele metode mai mult sau mai puțin empirice). De aceea, o formă modernă o reprezintă evaluarea planului operației antibalistice, folosind fie metoda jocului de război sau, fie pe baza unor programe soft de evaluare.

Totuși, pentru evaluare, este nevoie de un sistem de indici și indicatori prin care să se cuantifice activitățile din planul operației antibalistice. Acestor indici și indicatori trebuie să li se stabilească un domeniu de variație și limite de toleranță.

Activitățile care nu pot fi cuantificate trebuie apreciate de către experți (specialiștii din statul major), de preferință cei care nu au participat la întocmirea planului operației antibalistice. Practic, în această etapă se realizează determinarea valorilor indicilor și a indicatorilor, precum și compararea acestora cu valorile stabilite anterior.

În situația necesității efectuării unor schimbări majore și a existenței timpului la dispoziție, procesul planificării operației antibalistice trebuie reînțepit de la etapa de orientare a personalului statului major al componentei operaționale aeriene. De aceea, această etapă va necesita o revedere a tuturor factorilor de influență în condițiile noii situații apărute și a efectului acestora asupra planului operației antibalistice.

Planul de control al spațiului aerian

Planul de control al spațiului aerian (Airspace Control Plan – ACP)¹⁴ are la bază cererile

comandanților privind controlul spațiului aerian și cerințele zonelor de responsabilitate a acestora și cuprinde responsabilitățile autorității pentru controlul spațiului aerian (ACA – Airspace Control Authority), limitele geografice și temporare ale zonei sistemului de control al spațiului aerian (ACS – Airspace Control System), procedurile de identificare a mijloacelor aeriene, modalitățile ACS, comanda și controlul ACS.

În cadrul operației antibalistice, planul de control al spațiului aerian se elaborează și după consultarea cu reprezentanții structurilor civile care au responsabilități în domeniul aerian, ținându-se cont și de efectele acțiunilor militare asupra traficului aerian civil internațional.

Stabilirea țintelor aeriene (rachetele balistice și de croazieră) și darea misiunilor

Alegerea țintelor aeriene (rachetele balistice și de croazieră) se realizează în funcție de raza de acțiune a rachetelor antiaeriene și antibalistice, precum și de flexibilitatea puterii aeriene deținute. Analiza țintelor aeriene și alocarea optimă a unui sistem de combatere și nimicire trebuie să reprezinte o funcție întrunită, ea intrând în responsabilitatea comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene).

Ciclul de stabilire a țintelor aeriene se suprapune cu procesul de planificare, pregătire și desfășurare a operației antibalistice. De aceea, acest proces începe cu orientările și prioritățile comandantului grupării operaționale de forțe întrunite și se continuă cu identificarea cerințelor comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene) privind țintele aeriene care urmează să fie combătute și nimicite.

Ierarhizarea acestor cerințe se va face în funcție de priorități, iar stabilirea și repartizarea pe componente a țintelor aeriene sau a grupurilor de ținte aeriene se va face prin executarea loviturilor asupra acestora de către fiecare structură de rachete antiaeriene și antibalistice, urmând ca după evaluarea efectelor asupra acestor ținte aeriene comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) să propună comandantului grupării operaționale de forțe întrunite reluarea operației antibalistice.

Stabilirea țintelor aeriene este un proces de selecție și de identificare a soluțiilor potrivite pentru executarea tragerilor antibalistice, luându-se în considerare cerințele și posibilitățile existente la nivel operativ. Acest proces este determinat

de orientările date de către comandantul grupării operaționale de forțe întrunite, de posibilitățile forțelor proprii și amenințările balistice adverse și urmează să asigure posibilitatea combaterii și nimicirii țintelor aeriene de către structurile de rachete antiaeriene și antibalistice.

După ce planul operației (OPLAN – Operation Plan) antibalistice a fost aprobat de către șeful apărării aeriene al grupării operaționale de forțe întrunite (comandantul desemnat al componentei operaționale aeriene, dacă îndeplinește și funcția de șef al apărării aeriene al grupării operaționale de forțe întrunite), în cadrul procesului de elaborare a documentelor de conducere se emit: ordinul de operații (Operation Order – OPOD) antibalistic și planul principal de atac (MAP – Master Attack Plan) antibalistic, iar ulterior se elaborează ordinul de misiune (ATO – Air Task Operations) antibalistic și instrucțiunile speciale (SPINS – Special Instructions) antibalistice, care au la bază orientărilor comandantului grupării operaționale de forțe întrunite și ale comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene), a cererilor componentelor operaționale de forțe (terestre, aeriene și navale), precum și a datelor referitoare la țintele aeriene (rachete balistice și de croazieră), a situației adversarului și a forțelor proprii.

Pe timpul acestei etape, reprezentanții componentelor forței operaționale întrunite pot propune schimbări importante cu privire la solicitările de combatere și nimicire a rachetelor balistice și de croazieră, precum și la mijloacele de apărare antiaeriene și antibalistice care sunt necesare.

Instrucțiunile speciale (SPINS – Special Instructions) de apărare antibalistică transmise de către șeful apărării aeriene a grupării operaționale de forțe întrunite (comandantul componentei operaționale aeriene dacă îndeplinește și funcția de șef al apărării aeriene a grupării operaționale de forțe întrunite) pot fi detaliate pentru a permite tuturor componentelor de forțe întrunite/gruparea operațională de forțe întrunite să planifice și să execute toate misiunile de apărare antibalistică ce sunt prevăzute în ordinele de misiuni transmise.

În același timp, în cadrul procesului de planificare a operației antibalistice trebuie avute în vedere următoarele concepte utilizate pentru stabilirea și darea misiunilor antibalistice, corelate cu nivelul la care se exercită comanda și controlul operației aeriene, cum ar fi:

- Repartizarea – reprezintă schimbarea temporară a subordonării unităților/subunităților de apărare antibalistică față de comandanții de unități/mari unități de forțe aeriene. Autoritatea de a repartiza este conferită comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene) care are comanda forțelor de apărare antibalistică la nivelul grupării operaționale de forțe întrunite. Procesul repartizării este folosit pentru a asigura un echilibru al forțelor de apărare antibalistică care este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite de către comandantul grupării operaționale de forțe întrunite;

- Alocarea – reprezintă transformarea procentajelor distribuirii în numărul de structuri de forțe antibalistice pentru fiecare acțiune de luptă. Alocarea trebuie făcută avându-se în vedere specificul misiunilor, caracteristicile rachetelor balistice și de croazieră adverse și performanțele tehnico-tactice ale sistemelor de rachete antiaeriene și antibalistice proprii. Alocarea este responsabilitatea comandantului desemnat (al componentei operaționale aeriene);

- Distribuția – reprezintă stabilirea efortului total preconizat sub formă de procentaj și/sau prioritate, pentru o varietate de acțiuni de apărare antibalistică într-o perioadă de timp dată. Distribuția este responsabilitatea comandantului grupării operaționale de forțe întrunite și se face în baza propunerilor de distribuție pe care comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) le va face, având în vedere ierarhizarea obiectivelor care trebuiesc apărate antibalistic și desfășurarea etapelor operației antibalistice. Pentru a ține seama de obiectivele operației antibalistice, comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) trebuie să se consulte și cu comandanții celorlalte componente ale grupării operaționale de forțe întrunite, direct sau prin elementele de legătură, înainte de a face propunerea de distribuție;

- Darea misiunii – reprezintă un proces de elaborare și transmitere de către comandantul desemnat (al componentei operaționale aeriene) a ordinelor de misiune antibalistică către unitățile de apărare antibalistică implicate (proprii, primite ca întărire sau cu care cooperează).

Concluzii

În mod obișnuit, fiecare ordin de misiune antibalistică conține instrucțiuni suficiente de detaliate pentru a permite structurilor de execuție să-și îndeplinească cu succes misiunea încredințată.

Ciclul stabilirii și dării misiunilor de luptă antibalistice se continuă cu stabilirea și ierarhizarea țintelor aeriene (rachetele balistice și de croazieră adverse) în funcție de priorități, alocarea structurilor de rachete antiaeriene și antibalistice pentru fiecare acțiune de luptă antibalistică, elaborarea și transmiterea ordinelor de misiuni antibalistice, controlul și monitorizarea operației antibalistice în curs de executare și evaluarea rezultatelor misiunilor de luptă antibalistice anterioare.

Procesul de stabilire și de dare a misiunilor de luptă antibalistice este un proces repetitiv de evaluare, planificare, coordonare, alocare și dare a misiunilor în limitele stabilite în cadrul orientării efectuate de către comandantul grupării operaționale de forțe întrunite.

Această lucrare a fost posibilă prin sprijinul financiar oferit prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, cofinanțat prin Fondul Social European, în cadrul proiectului POSDRU/159/1.5/S/138822, cu titlul „Rețea Transnațională de Management Integrat al Cercetării Doctorale și Postdoctorale Inteligente în Domeniile „Științe Militare”, „Securitate și Informații” și „Ordine Publică și Siguranță Națională” – Program de Formare Continuă a Cercetătorilor de Elită – „SmartSPODAS”.”

NOTE:

1 I. Puricel, *Tehnici și proceduri de fundamentare a deciziei privind întrebuițarea forțelor aeriene în operații militare altele decât războiul*, referatul nr. 3 de cercetare științifică, Editura UNAp „Carol I”, 2006, p. 73.

2 I. Puricel, *Procesul de elaborare a deciziei și estimarea în viziune britanică*, Buletinul Academiei de Înalte Studii Militare nr. 1/2003, Editura AISM, București, 2003, p. 110.

3 Ion Puricel, *Combaterea rachetelor balistice cu rachete antiaeriene în operații multinaționale*, Editura UNAp „Carol I”, București, 2007, pp. 163-164.

4 I. Puricel, *Pregătirea informativă a „Câmpului de luptă aerian” de către structurile de rachete antiaeriene cu posibilități antibalistice, în operațiile desfășurate împotriva rachetelor balistice*, Buletinul UNAp „Carol I”, nr. 2, Editura UNAp „Carol I”, București, 2007.

5 Ion Puricel, *Combaterea rachetelor balistice cu rachete antiaeriene în operații multinaționale*, Editura UNAp „Carol I”, București, 2007, pp. 169-172.

6 *Ibidem*, pp. 174-177.

7 *Ibidem*, pp. 175-177.

8 *Ibidem*, pp. 186-188.

9 I. Puricel, *Fundamentele matematice ale deciziei*, referatul nr. 2 de cercetare științifică, Editura UNAp, București, 2005.

10 Vasile Bucinschi, *Planificarea și conducerea acțiunilor aeriene în cadrul operațiilor întrunite*, Editura AISM, București, 2007, pp. 118-120.

11 G. Stuparu, I. Puricel, *Componenta aeriană și centrele de greutate la nivel operativ-strategic*, Buletinul UNAp nr. 4/2004, București, Editura UNAp, 2004.

12 Vasile Bucinschi, *Planificarea și conducerea acțiunilor aeriene în cadrul operațiilor întrunite*, Editura A.I.S.M., București, 2007, pp. 131-140.

13 I. Puricel, *Utilizarea cercetărilor operaționale pentru alegerea variantei optime de apărare aeriană a unor obiective din zona de responsabilitate a comandantului componentei aeriene a unei forțe întrunite, într-o operație multinațională de impunere a păcii-metoda Neuman-Morgenstern*, Buletinul UNAp nr. 1/2005, Editura UNAp, București, 2005.

14 *Manualul pentru controlul spațiului aerian*, SMFA, București, 2005.

BIBLIOGRAFIE

Puricel Ion, *Combaterea rachetelor balistice cu rachete antiaeriene în operații multinaționale*, Editura UNAp „Carol I”, București, 2007.

Puricel Ion, *Tehnici și proceduri de fundamentare a deciziei privind întrebuițarea forțelor aeriene în operații militare altele decât războiul*, referatul nr.3 de cercetare științifică, Editura UNAp, București, 2006.

Puricel Ion, *Procesul de elaborare a deciziei și estimarea în viziune britanică*, Buletinul Academiei de Înalte Studii Militare nr. 1/2003, Editura AISM, București 2003.

Puricel Ion, *Pregătirea informativă a „Câmpului de luptă aerian” de către structurile de rachete antiaeriene cu posibilități antibalistice, în operațiile desfășurate împotriva rachetelor balistice*, Buletinul UNAp „Carol I”, nr. 2, București, 2007.

Puricel Ion, *Fundamentele matematice ale deciziei, referatul nr. 2 de cercetare științifică*, Editura UNAp, București, 2005.

Bucinschi Vasile, *Planificarea și conducerea acțiunilor aeriene în cadrul operațiilor întrunite*, Editura AISM, București, 2007.

Stuparu G., Puricel I., *Componenta aeriană și centrele de greutate la nivel operativ-strategic*, Buletinul UNAp nr. 4/2004, Editura UNAp, București, 2004.

Bucinschi Vasile, *Planificarea și conducerea acțiunilor aeriene în cadrul operațiilor întrunite*, Editura AISM, București, 2007.

Puricel I., *Utilizarea cercetărilor operaționale pentru alegerea variantei optime de apărare aeriană a unor obiective din zona de responsabilitate a comandantului componentei aeriene a unei forțe întrunite, într-o operație multinațională de impunere a păcii – metoda Neuman-Morgenstern*, Buletinul UNAp nr. 1/2005, Editura UNAp, București, 2005.